ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ

တမူးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၊ တမူးမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၅

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၈

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၈

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၀

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၈

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ ၃၃

(၁) ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေ အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၆

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း ၇၃

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၄

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ မကျီးကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံ ဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ပုသိမ်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး

ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

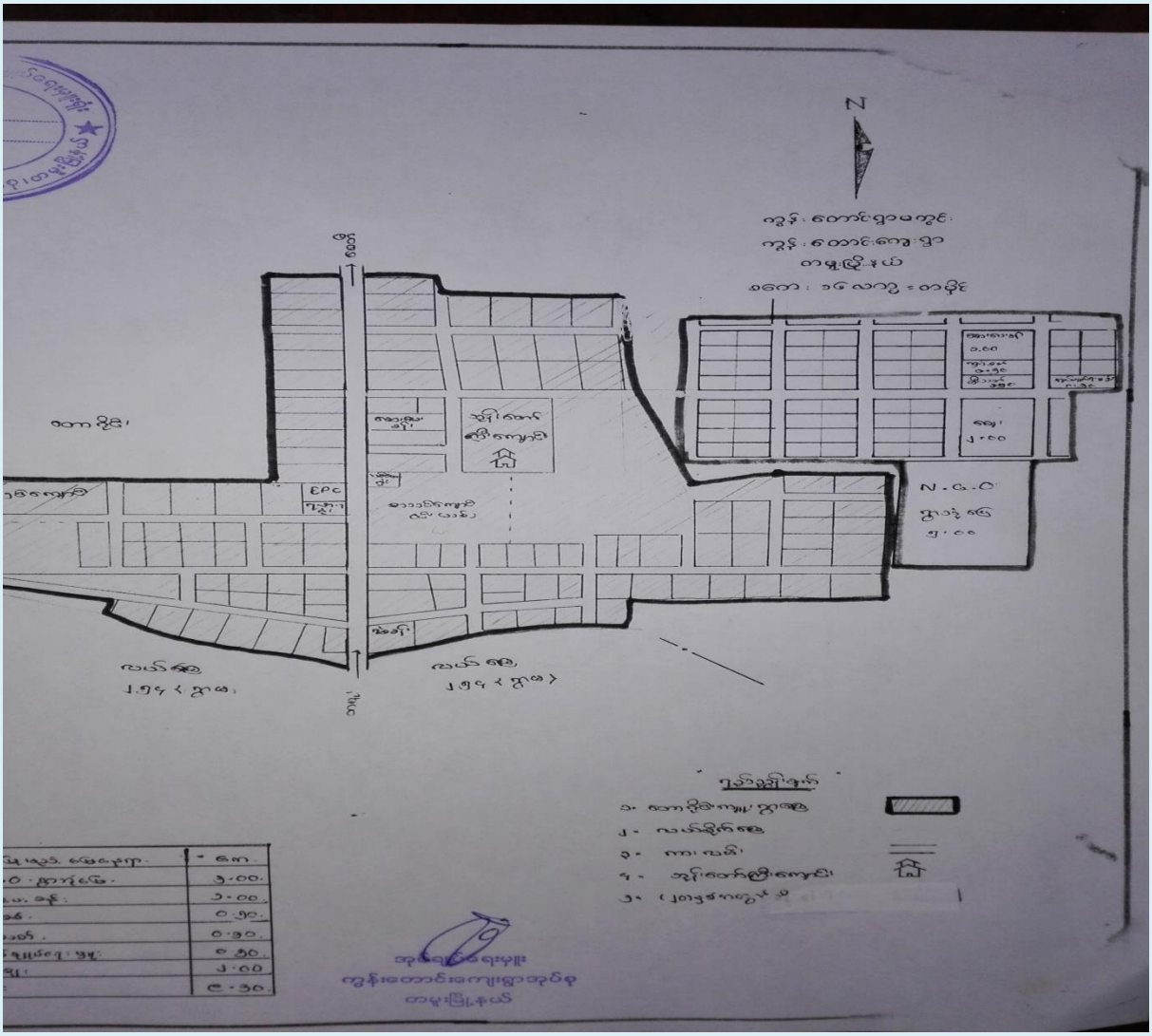
ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပုသိမ်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပုသိမ်မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက် လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေ များကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီ အစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင် ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ(၃၀) ရက်

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ
တမူးမြို့နယ်၊
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာပြမြေပုံ၊တမူးမြို့နယ်၊စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး။

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပုံအပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊

ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာသည် တမူးမြို့နှင့် ဟုမ်မလင်း-ခန္တီး မြို့သို့ဆက်သွယ်သော လမ်းမကြီး၏ ဘေးတွင်တည်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ ကွမ်းတောင်းကျေးရွာသည် တမူးမြို့နှင့် မိုင် (၈) ခန့်ကွာဝေးပြီး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအထူးကောင်းမွန်မှုရှိသည်။ တမူးမြို့သည် ကဘောချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသဖြစ်ပြီး၊ ကုန်းကမူပေါများသော ဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ ကွမ်းတောင်းကျေးရွာသည် တောင်ကမူ အနည်းငယ်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ ပူနွေးစွတ်စိုသောရာသီဥတုဖြစ်ပြီး တောတောင်ထူထပ်သော ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ထိစပ်လျှက်ရှိပြီး မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းပေါများပြီး တောတောင်ထူထပ်သောဒေသတစ်ခု ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့်ပတ်သက်၍ တောတောင်ထူထပ်သော ဒေသတစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် ဝါးပေါများသောဒေသဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းတွင် မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းမှာ လက်လုပ်လက်စားများ အတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ တစ်နေ့လျှင်မျှစ်ခူးက ၂၅၀-၃၀၀ ကျပ်ရရှိသည်။ သို့သော် မိုးတွင်းတစ်လခွဲ၊ နှစ်လလောက်သာ လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ ၎င်းအပြင် သစ်တောများ ထူထပ်သောကြောင့် သစ်နှင့် ပတ်သတ်သောလုပ်ငန်းများ အထူးလုပ်ကိုင်ကြသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း အချို့ထွက်ရှိပြီး၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ တင်ပို့ရောင်းချကြောင်းသိရသည်။ လယ်မြေက (၁၅၀) ခန့်၊ တောင်ယာ (၁၀၀)ကခန့် နှင့်ကြိုးဝိုင်းသစ်တောမြေ (၅၀၀၀)ခန့်ရှိပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဖူလုံစွာ ရရှိနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၁၅၁)စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၇၆၄)ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ မိသားစုတစ်စုလျှင်(၅)ဦးနှုန်း နေထိုင်ကြပါသည်။ အသက် (၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်)အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၃% ရှိပြီးလူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၃၇ %သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မှီခိုသူများ၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ၅ နှစ်အောက် ကလေးငယ်များဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စုမှာ(၃၈%)ရှိကြပြီးကျန်ရှိသော (၆၂%)ခန့်သော လယ်ယာမဲ့များမှာ စိုက်ပျိုးချိန်နှင့်ရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် လယ်ပိုင်ရှင်များထံ လုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ ၎င်းအပြင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ပြင်ပအချိန်များတွင်လည်း အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများဖြစ်သော မျစ်ခူးခြင်း၊ သစ်ခုတ်ခြင်း၊ လမ်းမြေတူးခြင်း၊ သဲကျုံးခြင်းနှင့် အခြားကျောက်ကောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများသည် ၈က(၅-၁၀) အထက် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး၊ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများသည် (၃-၅)၈ကကြား ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသည် (၁)၈ကအောက်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး၊ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုလုံး၀ မရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ၎င်းအပြင် လယ်လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုနိုင်ရန်နွား တို့အား အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှ ပိုမို ပိုင်ဆိုင် ထားကြောင်း သိရသည်။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းအရ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း(၁၁%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု(၁၇%)၊ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၃၇%)၊ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၃၅%) အသီးသီးရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသည် ဆန်စပါးကိုလည်း မသိုလှောင်နိုင်သည့်အပြင်၊ ဝယ်ယူခြင်း၊ ချေးငှားခြင်း၊ဈေးဆိုင်မှ အကြွေးယူခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြ သည်။ လိုအပ်ပါက လုပ်အားခကြိုရှောင်းပြီး၊ ဝမ်းစာအတွက် ဖြေရှင်းကြသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများသည် တိုက်အိမ်၊ ပျဉ်ထောင်အိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် ဝါးထရံ၊ သက်ကယ်မိုးများဖြင့်သာ နေထိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများသည် ဈေးဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ဆန်စက် များပိုင်ဆိုင်ကြပြီး၊ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများဖြစ်ကြပြီး၊ အကြွေးသံသရာလည်နေသူများဖြစ်ကြောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်ခွဲခြားခြင်းမှ သိရှိရပေသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၃၇)ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး၊ (၃၅) ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများသည် အတည်တကျဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမရှိကြသဖြင့် စားဝတ်နေရေး ပြေလည်မှုမရှိကြပေ။ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများ၏ အထောက်အပံ့နှင့်လည်းကောင်း၊ အသင်းတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဘဝရပ်တည်မှုပြဿနာများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု(၅)စု၊ မုဆိုးဖိုတစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု(၆)စု ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု မရှိသော အသက် (၆၀)နှင့်အထက် ကျား(၃) ဦးနှင့်မ (၅)ဦး စုစုပေါင်း (၈) ဦးရှိကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းအပြင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ကျား(၁)ဦးရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစုများမှာ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် အဆင်းရဲဆုံးတောင်သူများ ဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့သည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသည် ကျေးရွာအတွင်း၌တည်ရှိပြီး၊ သားဖွားဆရာမတစ်ဦးနှင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သားတစ်ဦးသာ ရှိပေသည်။အရံသားဖွားရှိသော်လည်း ပြင်းထန်သောကုသမှု အပိုင်းတွင် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိပေ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် အသား၊ ငါးများအား လုံလောက်စွာစားသုံးကြကြောင်း သိရှိရပြီး ပဲနှင့်အခြားသီးနှံများအားလည်း မျှတစွာစားသုံးကြကြောင်း သိရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာအတွင်း၌ အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ခုရှိသည်။ပညာရေးနှင့်ပတ်သတ်ပြီး လုံးဝ ကျောင်းမနေသူဦးရေသည် ၉ နှစ်အထက်လူဦးရေ၏ (၃၂%)ခန့်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ မူလတန်းပြီးစီးမှုနှုန်း (၃၇%)၊ အလယ်တန်းပြီးစီးမှုနှုန်း (၂၂%)၊ အထက်တန်းပြီးစီးမှုနှုန်း (၈%)၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း(၁%)အသီးသီးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ မျှစ်ခူး၊ ဝါးခုတ်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ အိမ်ဆောက်ပရိဘောဂလုပ်ငန်းများတွင်လည်းကောင်း အသီးသီး ကျွမ်းကျင်မှုရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်သွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သူအများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပြီး၊ ဘာသာရေးနှင့် လူမှုရေးများတွင် ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ အမျိုးသားများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော နေရာများတွင် ဦးဆောင်လေ့ရှိသော်လည်း အမျိုးသမီးများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများ ရှိကြသည်။ ဘာသာရေးပွဲများ၊ အလှူအတန်းများနှင့် အခြားလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများသည်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်

လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ အလှူအတန်းပြုလုပ်ခြင်းများအတွက် အမျိုးသမီးငယ်များသည် အလှူငွေကောက်ခံပေးခြင်း၊ ဘုရားဆောက်၊လမ်းပြုပြင်မှုများတွင်လည်း တတ်နိုင်သောဘက်မှနေ၍ လုပ်အားပေးကူညီမှုများ ပြုလုပ်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့များမှာ ရပ်ရေးရွာရေးများတွင် စိတ်ဝင်စားစွာလုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း၊ အချိန်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်နိုင်မှု အနည်းငယ် အားနည်းမှုရှိကြသည်။ သို့သော် အားလပ်သောအချိန်များတွင် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှ ကျေးရွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားတက်သရော လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌ အဖွဲ့အသီးသီးရှိကြပြီး ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုအပိုင်းတွင် ပြုလုပ်လေ့မရှိဘဲ မိမိအဖွဲ့သဘောအတိုင်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်သောစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများရရှိလာနိုင်မည်ဆိုက၊ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့များပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းလာနိုင်ပြီး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လွန်စွာ အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

မိုးရာသီတွင်လယ်စပါးအဓိကစိုက်ပျိုးပြီး၊ စိုက်ဧကစုစုပေါင်း (၁၄၂)ဧကရှိပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးပြီး နောက်ယာမြေအချို့နှင့် လယ်မြေများတွင် ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် မြေထောက်ပဲနှင့် နှမ်းမုံညှင်းတို့အား စိုက်ပျိုးကြကြောင်း သိရှိရသည်။ စပါးတစ်ဧက အထွက် ၄၀ တင်းနှုန်းထွက်ရှိပြီး၊ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် အနည်းငယ်မြင့်မား၍ အမြတ်ရရှိမှုနိမ့်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ နှမ်းမုံညှင်းအား ဆောင်းရာသီတွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ဧကလျှင်(၈)တင်း ထွက်ရှိသည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်နိမ့်ပြီး၊ ဈေးနှုန်းအလယ်အလတ်ကောင်းမွန်သဖြင့် အမြတ်ရရှိမှု အသင့်အတင့်ဖြစ် ကြောင်းသိရသည်။ မြေထောက်ပဲမှာ တစ်ဧက ပျမ်းမျအထွက် (၁၂) တင်းထွက်ရှိပြီး၊ အမြတ်ရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ နန်းစီလော်ချောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေရရှိနိုင်ပြီး၊ ကျေးရွာပိုင်ဆည်ပြုလုပ်၍ စိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ပျိုးမြေနှင့်ပတ်သက်၍ သစ်တောကြိုးဝိုင်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးခွင့်ရနိုင်ခြင်းနှင့် လယ်ယာမြေအသစ်တူးဖော်ပေးပါက တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလာနိုင်သည်။ ပြင်ပမှလာရောက်လုပ်ကိုင်သော ရော်ဘာစိုက်ပျိုးသူများရှိပြီး ဧက(၄၀၀)ကျော် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာသုံးစွဲမှု အနည်းငယ်များလာပြီး ကျွဲနွားအားလည်း ယခုထက်အထိ အသုံးပြုကြကြောင်း သိရှိရသည်။ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ကြက်နှင့် ဘဲတို့အား တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြကြောင်း တွေ့ရသည်။

စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေများအား အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ သာရရှိနိုင်ပေသည်။ လိုအပ်သော ဓာတ်မြေဩဇာ နှင့် မျိုးစေ့များအား တမူးမြို့နှင့် နယ်စပ်ဈေးဖြစ်သော နန့်ဖာလုံဈေးများမှ လွတ်လပ်စွာ ဝယ်ယူနိုင်ကြပေသည်။ ထွက်ရှိသောသီးနှံများအားလည်း တမူး

မြို့မဈေးနှင့် သီးနှံပွဲရုံများတွင် လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ကြသည်။ တိရိစ္ဆာန်အတွက် လိုအပ်သော အစားအစာနှင့်ဆေးဝါးများ တမူးမြို့နှင့် ကလေးမြို့များမှ ရရှိနိုင်ကြသည်။ တမူးမြို့နှင့်ကလေးမြို့ရှိ ကုန်သည်ပွဲစားများနှင့် အသားခုန်(ဈေး)များ၌ အလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်ပေသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

သစ်ပေါများသော ဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် သစ်ခုတ်ခြင်းနှင့် အခြားသစ်တောထွက် များ စုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ မျှစ်ချိုးခြင်းနှင့် ဝါးခုတ်ခြင်း လုပ်ငန်းများလည်း ရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ ဈေးအရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း အချို့ရှိကြပြီး၊ လက်သမားနှင့် ပန်းရံလုပ်ငန်းများလည်း စိုက်ပျိုးချိန်ပြင်ပရာသီများတွင် လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရသည်။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းပြုပြင်လုပ်ငန်းအချို့ လုပ်ကိုင်ကြပြီး အသင့်အတင့်စီးပွားရေး အဆင်ပြေမှုရှိကြသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝသယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ဓါတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုမှာ အနည်းငယ်သာရှိပြီး သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် ပုံမှန်အားဖြင့် မြေဆီလွှာအာဟာရ ထက်သန်မှုရှိကြသည်။ စနစ်တကျဖျက်ပိုးကာကွယ်နှိမ်နှင်းမှုမရှိခြင်းနှင့် ဖျက်ပိုးကာကွယ်နှိမ်နှင်းနည်းပညာ အားနည်းခြင်းများကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းအနည်းငယ် လျော့နည်းကြသည်။ တောင်ကျချောင်းအများအပြားရှိခြင်းကြောင့် အိမ်စားသုံးရန် ငါးအချို့ရရှိနိုင်ပြီး၊ လျော့တိုက်ဖမ်းခြင်းများကြောင့် ငါးမျိုးများ ရှားပါးလာကြောင်း တွေ့ရသည်။ အခြားအပင်မျိုးစိတ်များနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာဗဟုသုတအားနည်းကြပြီး မည်သည့် ကာကွယ်စီမံခန့်ခွဲမှုများ မပြုလုပ်ကြပေ။နွေရာသီ၌ တောမီးလောင်ခြင်းဖြစ်ပွားတတ်ပြီး၊ အပင်မျိုးစိတ်နှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးများ ဆုံးရှုံးမှုများ ရှိတတ်ကြသည်။ ယခုအချိန်တွင် မီးတားလမ်းများ ပြုလုပ်ပြီး၊ တောမီးအန္တရာယ်ရှိမှုများအား လျော့ချခြင်းများဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

(င) ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ

ချေးငွေထုတ်ချေးသောအဖွဲ့(ဘဏ်)နှင့်ပတ်သက်၍ တမူးမြို့တွင် စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးရန် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးပြီး၊ တစ်ဧကတစ်သိန်းနှုန်းဖြင့် (၁၀)ဧက အထိသာ ထုတ်ချေးကြသည်။ မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများထံမှလည်းကောင်း၊ ငွေချေးပေးသူများထံမှ လုပ်ငန်း ကြိုတင်ငွေထုတ်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း လက်လှမ်းမှီမှုများရှိကြသည်။ သို့သော် ချေးငွေများမှာ အကန့်အသတ်နှင့်သာဖြစ်ပြီး အခြားမွေးမြူရေးချေးငွေ ထုတ်ချေးသောအဖွဲ့များ မရှိပေ။ ပြင်ပမှချေးသောငွေများမှာ အတိုးနှုန်းမြင့်မားပြီး ယုံကြည်သူများကိုသာ ထုတ်ချေးလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ခု ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစားမှာ မူလတန်းကျောင်းဆောင်အတွက် အလျား ၈၀ပေ၊အနံ၂၅ပေနှင့်အမြင့်၁၀ပေ ရှိပြီး၊ စုစုပေါင်း(၂) ဆောင် ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းဆောင်များမှာ အစိုးရမှချထားပေးပြီး ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများမှာ လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌သာတည်ရှိပြီး ခြေကျင်၊ စက်ဘီး၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ကျောင်းတက်ကြသည်။ မူလတန်းကျောင်းဆရာ/မများ(၉)ဦးနှင့် အလယ်တန်း ဆရာ၊ဆရာမ(၃)ဦးရှိသည်။ အစိုးရမှကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာများ ထောက်ပံ့ပေးသော ကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကျောင်းသားများ ကျောင်းတတ်လာနိုင်ကြသည်။ လက်ရှိစာသင်ကျောင်း ဆောင်မှာရွာမှ အနည်းငယ်အလှမ်း ကွာဝေးသည့်အပြင် အိုမင်းဟောင်းနွမ်းနေပြီး ပြုပြင်ရာတွင်ပင် မလွယ်ကူသဖြင့် ကလေးများစာသင်ရာ၌ လုံခြုံစိတ်ချရမှုမရှိသဖြင့် ပညာရေးဌာန၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ကျောင်းဆောင်သစ်ကိုရွှေ့ ပြောင်းဆောက်လုပ် နေဆဲဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြစ်များသော ရောဂါမှာ တုပ်ကွေး၊ငှက်ဖျားတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများအား မင်းသာတိုက်နယ်ပြည်သူ့ ဆေးရုံနှင့် တမူးပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် ပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိပြီး (၂၄) နာရီဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ပေသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ အများစုသုံးစွဲကြပြီး ကျင်းအိမ်သာများကိုလည်း အနည်းစုသုံးစွဲကြသည်။

သောက်သုံးရေရရှိမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရေတွင်းများမှ အသုံးပြုကြပြီး လက်ရှိအနေဖြင့် နွေရာသီ တွင် ရေမလုံလောက်ကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့သော်လိုအပ်ပါ ကကျေးရွာပိုင်အဝိစီစက်ရေတွင်းကို အသုံးပြုပြီး ရေဖြန့်ဝေမှုများ ပြုလုပ်ကြကြောင်းသိရှိရသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်အဖွဲ့အမျိုးသား/သမီးများမှာ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ခြင်း၊ စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ် လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေနှုတ်မြောင်းဖော်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှုပြုကြသည်။ ကျေးရွာအားကစားကွင်းမရှိသော်လည်း မြေနေရာအကျယ် အဝန်း အများအပြားရှိသောကြောင့် ဘောလုံးကန်ခြင်းများအား ပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။ စာကြည့်တိုက်နှင့် လက်လှမ်းမှီမှုရှိပြီး စာဖတ်မှုအားနည်းကြောင်းသိရသည်။ အင်တာနက်နှင့် ဂိမ်းကစားမှုများကြပြီး ဖုန်းအသုံးပြုခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ဆုံးမှုများ ရှိကြသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေး

တမူး - ဟုမ်မလင်း - ခန္တီး ကားလမ်းမကြီး၏ဘေးတွင် တည်ရှိခြင်းကြောင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးမှာ အထူးကောင်းမွန်မှုရှိပေသည်။ တမူးမြို့နှင့် (၈)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးပြီး၊ အချိန်မရွေး

သွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှုကြောင့် ထွက်ကုန်များနှင့် အခြားအရောင်းအဝယ်များအား လွယ်ကူစွာပြုတယ်လီဖုန်းလိုင်းမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်မှုရှိနေပြီး အော်ရီဒူး ဖုန်းနှင့် မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးဖုန်းများအား အသုံးပြုနိုင်ကြပေသည်။ လျှပ်စစ်စွမ်းအားအနေဖြင့် ဆိုလာစနစ်နှင့် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်များကိုသာ အဓိက အသုံးပြုကြကြောင်းသိရှိရသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူလုံခြုံရေး

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များမရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော်လည်း လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။ သာမန်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှု ကြက်ခိုးမှုများသာဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း၌သာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ကြသည်။ ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံစသည့် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ နည်းပါးသည်။ လိုအပ်သော အကူအညီများအား တမူးမြို့နယ်ရဲစခန်းမှ လက်လှမ်းမှီမှုများရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာတွင် လယ်မြေဧက(၁၄၀)၊ ယာမြေဧက(၁၀၀)ကျော်နှင့် ကြိုးဝိုင်းသစ်တောမြေဧက(၅၀၀၀)ကျော်ရှိကြသည်။ စပါး၊ ဆီထုတ်မုံညင်း၊ မြေထောက်ပဲနှင့် နှမ်းတို့ စိုက်ပျိုးကြပြီး အလားအလာအနေဖြင့် သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မြေလွတ်မြေရိုင်းများပြားစွာရှိပြီး ကျေးရွာပိုင်ဧက(၄၀၀)ကျော်တွင် အခြားပြင်ပစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များမှ ရော်ဘာလာရောက် စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ အခြားမြေလွတ်မြေရိုင်းများ ကျန်ရှိနေခြင်းဖြင့် သီးနှံများဆက်လက်စိုက်ပျိုးရန် အလားအလာကောင်းများ ရှိနေသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရန် နန်းစီလောချောင်းမှစိုက်ပျိုးရေများ အလုံအလောက်ရရှိနိုင်သည်။ မိုးကောင်းသောဒေသ ဖြစ်သောကြောင့် မိုးရေအလုံအလောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ တောင်ကျရေများကိုစုဆောင်းနိုင်ခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေကောင်းတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နွားနှင့်ကျွဲအား လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ရန် မွေးမြူကြပြီး ကြက်နှင့် ဝက်အား တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စားသုံးရန်နှင့် ရောင်းချရန်အတွက်သာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပြီး လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ကြသည်။ တိရိစ္ဆာန်အတွက် လိုအပ်သောအစားအစာနှင့်ဆေးဝါးများအား တမူးမြို့နှင့်အိန္ဒိယမှ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။ ၎င်းအပြင် လိုအပ်ပါက အိန္ဒိယနိုင်ငံမှလည်း အလွယ်တကူရရှိနိုင်သောကြောင့် တစ်ပိုင်

တစ်နိုင်မွေးမြူရေးမှသည် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးအထိ ပိုမိုလုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ တမူးမြို့နှင့်(၈)မိုင်သာ ကွာဝေးပြီး နယ်စပ်ဈေးဖြစ်သော နန့်ဖာလုံဈေးနှင့်တမူးမြို့မဈေးများတွင် လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်နိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာဘေးရှိချောင်းနှင့် အခြားချောင်းများမှ လမ်းခင်းရန်အလို့ငှာ ကျောက်စရစ်ခဲများ ကောက်ယူခြင်းသည် လက်လုပ်လက်စားများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ကောက်ယူပြီးကျောက်များအား လမ်းခင်းကုမ္ပဏီများသို့ရောင်းချကြပြီး ဝင်ငွေအထိုက်အလျောက် (မိုးတွင်းအချိန်) ရရှိကြသည်။

ဝါးပေါများသောဒေသဖြစ်၍ မိုးတွင်းတွင်မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းမှာ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ တစ်နေ့လျှင်မျှစ်ခူးက ၂၀၀၀-၃၀၀၀ကျပ် ရရှိသည်။ သို့သော် မိုးတွင်း၌ တစ်လခွဲ၊ နှစ်လလောက်သာလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း နေ့စဉ်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည်။ ဝါးမှာနှစ်စဉ် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိပြီး ရှားပါးသွားလေ့မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် လက်လုပ်လက်စားများအတွက် မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းမှာ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် အလားအလာကောင်းမွန်မှုရှိသည်။

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာသည် တမူး-ခန္တီးကားလမ်းမကြီးဘေးတွင် တည်ရှိပြီး၊ ယာဉ်အမျိုးမျိုး (ကား၊ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီး)များဖြင့် အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်ကြသည်။ ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုအတွက် လွန်စွာကောင်းမွန်ပြီး အခက်အခဲလုံးဝမရှိပေ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့လည်း အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ မည်သည့်စီးပွားရေးမဆို လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အားသာသော အနေအထားတွင် တည်ရှိပေသည်။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်နှင့်ပတ်သက်၍ အနီးဆုံးဈေးဖြစ်သော နန့်ဖာလုံဈေး(အိန္ဒိယနှင့်နယ်စပ်ဈေး)မှ စားသောက်ကုန်နှင့် အဝတ်အထည်နှင့် ကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ရရှိနိုင်ပေသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး လိုအပ်သောပစ္စည်းများ အလွယ်တကူရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ပြုနိုင်ခြင်းသည်လည်း ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ လူသုံးကုန်များ၊ စားသောက်ကုန်နှင့် ဆေးဝါးများအား အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြပြီး လွယ်ကူစွာပြန်လည်ရောင်းချနိုင်ကြသည်။

၅.၂။ အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှချေးငွေရရှိသော်လည်း အချိန်မှီရရှိခြင်းမရှိခြင်း လုံလောက်မှုမရှိခြင်း များကြောင့် အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးသူများသာ ချေးငွေရရှိကြပြီး အခြားပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများမှမရရှိကြပေ။ ကျေးရွာပိုင်ရေကာတာဆည်ရှိသော်လည်း ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းသေးခြင်း ရေပမာဏများစွာ မသိုလှောင်နိုင်သေးခြင်းများကြောင့် ရေအရင်းအမြစ်များရှိနေသော်လည်း အပြည့် အဝ သိုလှောင်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် မြေနေရာရှိသေးသော်လည်း၊ ရေပမာဏ မလုံလောက်တော့သဖြင့် အဟန့်အတားသဖွယ်ဖြစ်နေပါသည်။ မွေးမြူရေးအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများရရှိရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။ အစိုးရဌာနှင့်ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများမှ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ချေးငွေများမရရှိကြပေ။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူချင်သော်လည်း အရင်းအနှီးအခက်အခဲရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာနည်းပညာအားနည်းမှုရှိခြင်းများကြောင့် လုပ်ငန်းစတင်မှုများမပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၏ ချေးငွေဆိုင်ရာအစီအစဉ်များဖြင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များချမှတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ပေးပါက မွေးမြူရေးအပိုင်းတွင် လျှင်မြန်စွာတိုးတက်လာနိုင်ပေမည်။ တိရိစ္ဆာန်ကုသရေးဆိုင်ရာသင်တန်းမရှိခြင်း၊ ဗဟုသုတအသိပညာနည်းပါးခြင်းများကြောင့် ကျွဲနွားအရိုးဆစ်နာရောဂါနှင့် ကြက်လည်လိမ်၊ ကြက်နာရောဂါဖြစ်ပွါးတတ်ပြီး၊ ထိရောက်စွာ ကာကွယ်မှုများ မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဗဟုသုတဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများပါ ထောက်ပံ့ပေးနိုင် မည်ဆိုပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းဗျူဟာများ ရေးဆွဲ ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာများတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက် ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့်လူငယ်များ အတွက် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များပါဝင်သည်။ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ပြီး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၃)ခုကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

၁) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများမှတဆင့် တိုးမြင့်လုပ်ကိုင်လာနိုင်ရမည်။

၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာ ရရှိလာနိုင်စေရေး၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမှီရနိုင်စေရေးနှင့် လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပြည့်ဝစွာ ရရှိလာနိုင်စေရမည်။

(ခ)နည်းဗျူဟာ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရတို့၏ မူဝါဒဆိုင်ရာအကူအညီများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အစီအစဉ်များစွာလိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်များပြားလာစေရေး၊ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများ လက်လှမ်းမှီရရှိစေရေး၊ အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပညာရရှိစေရေးနှင့် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ကျေးရွာနှင့်တမူးမြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့ဖြင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်မှု တိုးချဲ့ရန်လိုပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေများ၊ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သောဘဏ်လုပ်ငန်းများ လိုအပ်ပါသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်ဘဏ်နှင့် ငွေချေးယူမည့်ကျေးရွာသားများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ငွေချေးလိုသူများဘက်မှ ဘဏ်သို့အဆိုပြုလွှာတင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အထားမှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ပြုစုထားရှိရန်နှင့် ကျေးရွာအခြေပြုငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ဆောင်ရွက်ထားရပါမည်။ သို့မှသာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဘဏ်များနှင့်ချိတ်ဆက်မိပြီး ကျေးရွာငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ ပိုအားကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ငွေထုတ်ချေးမည့်ဘက်မှလည်း ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးကဏ္ဍဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ဘဏ်ခွဲများမှဆွေးနွေးညှိနှိုင်း တောင်းဆိုမှုများ လုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ ကျေးလက်ဒေသနေပြည်သူများထံသို့ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိမှုတို့ လုံလုံလောက်လောက်ရှိနိုင်ပေမည်။ ၎င်းအပြင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးသည်လည်း ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အလို့ငှာအရေးကြီးပေသည်။ အချို့သော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်း(ဥပမာ-အသေးစားဆန်ကြိတ်စက်လုပ်ငန်း) များသည် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ငွေကြေးဖြင့် မတတ်စွမ်းနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ အသေးစား အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ဘဏ်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍လိုအပ်သော နည်းပညာအကူအညီများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်က ဒေသခံကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများအတွက် အလုပ်အကိုင်နှင့်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုအဆင်ပြေလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးရွာလူထုအများစုသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကမှီခိုအားထားကြပြီး၊ စပါး၊ နှမ်းမုံညှင်းနှင့်ပဲများ အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးနှင့်ဆောင်းနှစ်သီးစိုက်ပျိုးကြပြီး ထွက်ရှိသော သီးနှံ

များအား လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်နိုင်ကြသည်။ သို့သော်သီးနှံများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ မိုးကောင်းမိုးသန့် မရရှိနိုင်ခြင်းများကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းကျဆင်းတတ်ပြီး အမြတ်ရရှိမှုလျော့နည်းနိုင်ပေသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် လိုအပ်သောစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအား သက်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းပိုမိုရရှိလာနိုင်စေပြီး၊ တောင်သူများအမြတ်ပိုမိုရရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတော်အစိုးရဘက်မှ သီးနှံဈေးနှုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော ဈေးနှုန်းအာမခံချက်များပေးခြင်း၊ ပြည်ပတင်ပို့ခွင့်အတွက် ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်များ ပိုမိုချုပ်ဆိုခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရရှိလာနိုင်စေပြီး တောင်သူများလည်း ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၈) ကျေးရွာ၏သောက်သုံးရေလုံလောက်ရေးနှင့် လျှပ်စစ်မီးလုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ရေးသည်လည်း ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအား အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။ နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေပြတ်လပ်မှုများကြောင့် အနီးအနားရှိကျေးရွာများမှ သွားရောက်ခပ်ယူရပြီး ဖြေရှင်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် သောက်သုံးရေလုံလောက်စေရန်အလို့ငှာ စက်ရေတွင်းတူးပြီး၊ ရေကန်ထဲတွင်ထည့်သွင်း သိုလှောင်ခြင်းဖြင့် နွေရာသီတွင် ရေလုံလောက်မှုရှိနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီဖြင့် သောက်သုံးရေသန့်များ လုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေးနှင့် ဖြန့်ဝေပေးနိုင်ရေးလုပ်ငန်းများအား အားတက်သရောလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ကျန်းမရေးဆိုင်ရာဗဟုသုများအနေဖြင့်လည်း ဒေသခံများသည်လက်လှမ်းမှီမှု အနည်းငယ်သာရှိကြပေသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမလုံလောက်ခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများအားနည်းခြင်းများကြောင့် ဆေးကုသမှုအပိုင်းတွင် အခက်အခဲများရှိကြောင်းသိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများမှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား ကျေးလက်နေပြည်သူများ လက်လှမ်းမှီနိုင်စေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနှင့် နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း မှန်မှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး

စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်တိရစ္ဆာန်ကုဋီးစီးဌာနတို့သည် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများ၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများအား ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဈေးကွက်နှင့်ပတ်သက်၍ တည်ငြိမ်မှုအားနည်းပြီး တစ်ချို့နှစ်များတွင် ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချခွင့်နည်းသောကြောင့် သီးနှံဈေးများကျဆင်းပြီး တောင်သူများ အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများမှ ဈေးနှုန်းနှင့်ပတ်သက်သော ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းပြီး သီးနှံဈေးနှုန်းများအား အာမခံချက်ပေးခြင်းများဖြင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။ စပါးနှင့်ပဲအမျိုးမျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သော မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရနိုင်ရေးသည်လည်း သီးနှံအထွက်တိုးရေးအတွက် လွန်စွာအထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ရိုရင်းစွဲမျိုးများအား နှစ်စဉ်ဆက်တိုက်သုံးစွဲလာခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးများအား အလွန်အကျွံသုံးစွဲလာခြင်းများကြောင့် ဖျက်ပိုးများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်ပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းအား ထိခိုက်နိုင်ပေမည်ဖြစ်သည်။ ဘက်စုံပိုးမွှား ကာကွယ်နှိမ်နှင်းခြင်း နည်းပညာများနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် တောင်သူများ သီးနှံအထွက်နှုန်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အမြတ်အစွန်း ပိုမိုရရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တမူးမြို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်နယ်နိမိတ်ထိစပ်လျှက်ရှိပြီး ထွက်ရှိသော သီးနှံအချို့အား တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ မှောင်ခိုနည်းဖြင့်တင်ပို့ရောင်းချကြောင်း သိရှိရသည်။ နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ အားနည်းခြင်းကြောင့် ထွက်ရှိသောသီးနှံများ ဈေးနှိမ်ခံရခြင်းများကြုံတွေ့ကြရသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအားလည်း ကျေးရွာများလက်လှမ်းမှီစွာရရှိရန် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်ပေသည်။ ဒေသအခေါ် မျောက်ငိုသီးများမှာ အိန္ဒိယသို့ အဓိကတင်ပို့ရောင်းချကြပြီး အများစုမှာ တရားဝင်ရောင်းချခြင်းမဟုတ်ဘဲ မှောင်ခိုနည်းဖြင့်သာ ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတော်အစိုးရဘက်မှ လိုအပ်သော ညှိနှိုင်းမှုများအား တစ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့်ညှိနှိုင်းပေးခြင်းဖြင့် နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုများ ပိုမိုခိုင်မာလာနိုင်စေပြီး၊ သီးနှံဈေးနှုန်းများ ပိုမိုရရှိလာနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအစီအစဉ်

နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွက်လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။ ၎င်းအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအလိုက် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသေးစားလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရန် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ပေးခြင်းဖြင့် ဒေသခံတတ်နိုင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များလည်း အဆင်ပြေလာနိုင်ပြီး ၎င်းတို့မှတစ်ဆင့် အခြားအဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများအတွက်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိလာနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသတွင်းအသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများတိုးတက်လာနိုင်စေရန် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များမှ ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းဖြင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအား များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဃ) ကျေးရွာမီးလင်းရေးနှင့်သောက်သုံးရေဖူလုံရေး

ကျေးရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေးသည်လည်း ကျေးရွာသူ၊သားများ၏ အဓိကပန်းတိုင်တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ ကျေးရွာ၏လုပ်အား၊ငွေအားတို့ဖြင့် မတတ်နိုင်သောကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးရရှိစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာမီးလင်းလာနိုင်စေပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာစေနိုင်ပါမည်။ ၎င်းအပြင် ကျေးရွာသောက်သုံးရေဖူလုံစွာ ရရှိလာနိုင်စေရေးသည်လည်း အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော အချက်အလက်များကောက်ယူခြင်း၊ ရေအရည်အသွေးများ စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် လိုအပ်သောအစီအစဉ်များရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃)နှစ်ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာ

ကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Economic Classification)

(၁) ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေ ဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊

(၄) အရေးပေါ် အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရ ဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို ကျေးရွာတွင်ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ကျေးရွာလူထု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ ဦးစားပေးစီမံချက်ရွေးချယ်မှုပြုလုပ်ခြင်း

ကဏ္ဍ	○ စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းဗျူဟာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ
စီမံအုပ်ချုပ် ရေး	❖ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများနားလည်လာနိုင်ရေး။	၉၄	၆	➢ အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ ➢ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများပေးခြင်း။
စိုက်ပျိုးရေး။	❖ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ လယ်ယာသုံးကိရိယာများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။	၁၁၃	၂	➢ နှန်းစီလောချောင်းဆည်စီမံကိန်း ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်ခြင်း။ ➢ လယ်ယာသုံးကိရိယာများရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရေး။ ➢ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နွားမွေးမြူရေးစီမံကိန်းပြုလုပ်ခြင်း။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ	❖ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးနိုင်ရေးနှင့်တန်ဖိုးမြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရေး	၉၉	၄	➢ အသေးစားချေးငွေရရှိရန်ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။ ➢ မျှစ်ချဉ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ဝါးနှင့်ပြုလုပ်သော လုပ်ငန်းများအား တန်ဖိုးမြှင့်တင်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း။
မွေးမြူရေး	❖ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတနှင့်အခြား ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရေး။	၈၆	၇	➢ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူကုသရေးသင်တန်းများပေးခြင်း။ ➢ ကုသရေးဆေးဝါးပစ္စည်းများကျေးရွာတွင်ထားရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကဏ္ဍ	○ စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းဗျူဟာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ
ပညာရေး	❖ ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသောပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး	၁၂၀	၁	➢ ကျောင်းဆောင်အသစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း။ (၁၃၀′×၃၅′×၁၁′) ➢ ကျောင်းဆရာ၊ဆ ရာမများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာတည်ဆောက်ခြင်း ➢ ကျောင်းဆရာဆရာမအလုံအလောက်တောင်းခံခြင်း။(ဘာသာစုံ)
လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး	❖ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြင့် ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ရေး။	၉၈	၅	➢ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများအားကတ္တရာလမ်းခင်းခြင်း (၁၂′×၈″) အကျယ်၊ အရှည်-၁မိုင် ➢ ရေထုတ်မြောင်းနှင့်ရေပြွန်များတပ်ဆင်ခြင်း။
ကျန်းမာရေး	❖ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရေး။	၁၀၈	၃	➢ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန်တောင်းခံခြင်း ➢ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများခန့်ထားပေးခြင်း။

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်များ(၁၈–၂၀၊ဇူလိုင်၊၂၀၁၅)

(ဃ) စီမံချက်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသောဦးစားပေးစီမံကိန်းများကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကိုနှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	ပထမနှစ်	ဒုတိယနှစ်	တတိယနှစ်	စတုတ္ထနှစ်	ပဉ္စမနှစ်
၁	စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများနားလည်လာနိုင်ရေး။	၆	√	√	√		
၂	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊လယ်ယာသုံးကိရိယာများနှင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။	၂	√	√	√		
၃	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးနိုင်ရေးနှင့်တန်ဖိုးမြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရေး။	၄	√	√	√		
၄	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရေး။	၇		√	√	√	
၅	ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသောပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး	၁	√	√	√	√	
၆	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင် ဖောက်လုပ်ရေး။	၅		√	√	√	
၇	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရေး။	၃		√	√	√	

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်ဗျူဟာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

စဉ်	စီမံချက်	ရံပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	စီးပွါးရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	အရေးပေါ်အထောက်အပံ့
၁	စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများနားလည်လာနိုင်ရေး။		√			
၂	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ လယ်ယာသုံးကိရိယာများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။		√	√		
၃	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးနိုင်ရေးနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရေး။		√	√		
၄	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရေး။		√	√		
၅	ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသော ပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး			√		
၆	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ရေး။			√		
၇	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရေး။			√		

၁၀. ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေး

ထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁. စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်

ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ
  (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁၀	၁၁	၂၁	၂.၇၅%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၃၆	၄၃	၇၉	၁၀.၃၄%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၅၅	၄၀	၉၅	၁၂.၄၃%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၃၈	၄၄	၈၂	၁၀.၇၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသားအ ရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၂၅၃	၂၂၅	၄၇၈	၆၂.၅၇%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၆	၃	၉	၁.၈%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၃၉၈**	**၃၆၆**	**၇၆၄**	**၁၀၀%**	

အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၅၁) အိမ် **ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုဦးရေ (၅)ဦး**

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၂။ လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%		
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၇	၃၇.၇ ၅%		လယ်ယာပိုင်ဆိုင်သောမိသားစုများသာဖြစ်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၂%		အိမ်ဆောက်၊ပရိဘောဂများ ပြုလုပ်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၂.၆၅ %	၅	အိမ်ဆိုင်ငယ်လေးများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၃၂ %		လက်ဖက်ရည်ဆိုင် (၂)ဆိုင် ဖြစ်ပြီး၊ စီးပွားရေး အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၁	၀.၆၆		အုပ်စုစာရေးတစ်ဦးသာရှိ သည်။
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		%		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၈၇	၅၇.၆		အလုပ်အတည်တကျမရှိသူများနှင့်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၂%		လက်လုပ်လက်စားများပါဝင်သည်။ (မည်သည့်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သည် ကိုမမေးမြန်းခဲ့ပေ
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၃။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

၁.၃.၁။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဧယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၄၂.၃၇	သင့်	ရရှိသည်	နန်းစီလော်ချောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိသည်။
ယာ	၁၀၄	သင့်	မရ	ရေမသွင်း
ဥယျာဉ်	–	–	–	–
အိမ်ခြံဝင်းစိုက် ခင်း	–	–	–	–
ရွှေပြောင်းတောင်ယာ	–	–	–	–
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	–	–	–	–
စားကျက်မြေ	–	–	–	–
ပလပ်မြေ	–	–	–	–
ဖုန်းဆိုးမြေ	–	–	–	–
အခြားသစ်တော မြေ (ကြိုးဝိုင်း)	၅၀၈၉၅	–	–	
အခြား	–	–	–	–
စုစုပေါင်း	၅၁၁၄၁	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေတို့ဖြစ်ကြသည်။ သစ်တောများရှိနေသေးသော်လည်း အစိုးရကြိုးဝိုင်းမြေများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသဖြင့် ဤဒေသအတွင်း စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မလွယ်ကူသည်ဟုသိရသည်။ ပြင်ပမှလာရောက်လုပ်ကိုင်ပြီး ရော်ဘာစိုက်ပျိုးသူများရှိပြီး ဧက(၄၀၀)ကျော်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ၎င်းဧက(၄၀၀)ကျော်မှာ သစ်တောကြိုးဝိုင်းဧရိယာအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။ အခြားသစ်တောမြေကြိုးဝိုင်းဧက (၅၀၀၀၀) ကျော်ရှိပြီး သစ်တောဌာနမှ ပိုင်ဆိုင်သည်။

၁.၃.၂။ ခါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄) ခါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ)	–	–
ခါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊သဲ) စသည့်	သင့် (လမ်းခင်းကျောက်စရစ်နှင့်သဲ)	လတ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း (ဂျီနှင့်ဆတ်)	ခက်
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ၊မျှစ်၊ဝါး)	သင့် (မျှစ်နှင့်ဝါး၊နွားစာ)	လွယ်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ အပင်မျိုးစိတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝါးနှင့်မျှစ်မှာ အထူးပေါများသောဒေသဖြစ်သည်။ မျှစ်ချိုး၊ ခူးခြင်းမှာလည်း မိုးရာသီအတွင်း၌ ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရသော လုပ်ငန်းတစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

လမ်းခင်းကျောက်နှင့်သဲကြမ်းများကို အသင့်အတင့် ဖော်ယူသုံးစွဲနိုင်ကြသည်။ တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ မပေါများပေမယ့် အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်မျိုးများမှာ ရရှိရန်မခက်ခဲပေ။

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	ဧက ၅–၁၀	ဧက ၃–၅	ဧက ၁ အောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	ခြံဝန်းပိုင် သွပ်မိုး၊ကပ်ကာ ၊ ပျဉ်ခင်း	ခြံဝန်းပိုင် သွပ်မိုး၊ကပ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း	ခြံဝန်းပိုင် သက်ကယ်မိုး၊ ကပ်ကာ၊ပျဉ်ခင်	ခြံဝန်းပိုင် သက်ကယ်မိုး၊ ကပ်ကာ၊ မြေစိုက်
လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထယ်၊ထွန်	ထယ်၊ထွန်	ဓားမ၊ပုဆိန်	ဓားမ၊ ပုဆိန်
စီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ဝန်ထမ်း အိမ်ဆိုင် ဆန်စက် ၃၀၀၀၀၀/	အိမ်ဆိုင် ၂၅၀၀၀၀/	လက်လုပ်လက် စား ၁၅၀၀၀၀/ အကြွေးရှိ	လက်လုပ်လက်စား ၈၀၀၀၀/ အကြွေးရှိ
အခြားပိုင် ဆိုင်မှု	နွားရှည်းပိုင် ရွှေ၊တီဗွီ+ အောက်စက် ဆိုလာ၊ ဆိုင်ကယ်	နွားရှည်းပိုင် ရွှေ၊ တီဗွီ+အောက်စက် ဆိုင်ကယ်	ကြက် ဆိုင်ကယ်	ကြက် –
အိမ်ထောင်စု နှင့်ရာခိုင်နှုန်း	**၁၇ (၁၁.၂၆%)**	**၂၅ (၁၆.၅၆%)**	**၅၆ (၃၇.၀၉%)**	**၅၃ (၃၅.၀၉%)**

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၅။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၂	၄၀%	ဈေးဆိုင်မှအကြွေးယူခြင်း၊လုပ်အားကြို တင်ရောင်း စား ဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။
၃ လ နှင့် ၅ လ အထိ	၈	၂၇%	ဈေးဆိုင်မှအကြွေးယူခြင်း၊လုပ်အားကြို တင်ရောင်း စား ဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။
၆လမှ၁၂လအထိ	၁၀	၃၃%	ဈေးဆိုင်မှအကြွေးယူခြင်း၊လုပ်အားကြို တင်ရောင်း စား ဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၅.၂။ ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

ဇယား(၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုသော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖခနှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၃	၅	၈
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	–	၁	၁
			အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	
အမျိုးသမီးဦးဆောင် သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၅	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွား ရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၂+၄=၆ ၂	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၅.၃။ ကျေးရွာရှိထိခိုက်လွယ်မှုဖြစ်နိုင်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုကြောင့်လုပ်အားကြိုရောင်းခြင်း၊ ဆန်ချေးယူခြင်း၊ အကြွေးယူခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	နိမ့်	-
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	မြစ်ချောင်းနဲ့သိပ်မနီးသဖြင့် ရေကြီးသည့် ဒဏ် မခံရပေ။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ခုနှစ်နှစ်တစ်ခါလောက်မှာသာဖြစ်ပွားမှုရှိသည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းလမ်းကြောင်းနဲ့ဝေးသဖြင့်အန္တရာယ်မရှိ။
၆	ငလျင်	နိမ့်	တစ်ခါတစ်လေဖြစ်တတ်သော်လည်း အန္တရာယ်မရှိ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ထောမီးကိုကာကွယ်ဖို့မီးတားလမ်းများပြုလုပ်သည်
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်နဲ့ဝေးသည်။
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	မြေပြန့်ဒေသဖြစ်၍မြေပြိုခြင်းများ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ မရှိပေ။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	ထင်းမီး၊မီးသွေးများအတွက် သစ်ခုတ်ယူနှုန်းမြင့်မားနေသည်။
၁၁	ဋ္ဌက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ကျပန်းသမားများ(တောတွင်းသစ်ခုတ်၊မီးသွေးဖုတ်၊မှိုရှာ၊မျှစ်ချို၊စသူများ)မှာ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း များသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ကလေးသူငယ်တွေမှာ အနည်းငယ် ဖြစ်တတ်သည်။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ရွာပြင်ထွက်ပြီး ကာလရှည်ကြာလုပ်ကိုင်စားသောက်သူများ မရှိသလောက်ဖြစ်နေပြီး ရောဂါကူးစက်ရန်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်။
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)	နိမ့်	မရှိပါ။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	ရွာပြင်ထွက်ပြီး လုပ်ကိုင်သူနည်းပါးသဖြင့် အန္တရာယ်နည်းသော်လည်း နယ်စပ်ဒေသတွင် ရှိနေသဖြင့် လူကုန်ကူးမှုအသိပညာ လူတိုင်းရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	ခရိုင်ချင်းဆက်လမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး ကတ္တရာလမ်း ကောင်းကောင်းရှိနေခြင်းကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးအထူးကောင်းမွန်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဧယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	ပညာရည်နိမ့်၊ အသိအမြင်မကျယ်ပြန့်၊ အားကစားကွင်းမရှိပေ။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ သားသမီးပညာရေးအားဦးစားမပေးနိုင်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ရရှိသောလုပ်အားခမစုဆောင်းနိုင်ခြင်းနှင့်အကြွေးထူပြောသောကြောင့်ဖြစ်သည်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ	နိမ့်	မကြုံဘူးသေးပါ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	နိမ့်	မြစ်ချောင်းအကြီးစားမရှိ။
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော	နိမ့်	ကားလမ်းဘေးဖြစ်နေသဖြင့်ကလေးများ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	နေရာ (Prone to accident)		ကျောင်းသွားကျောင်းပြန်ချိန်များတွင်သတိထားရန်လို အပ်သည်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	မကြုံဘူးသေးပါ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	ကုန်းအသင့်အတင့်မြင့်သောနေရာတွင် ရွာတည် ရှိပါသည်။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	အကြီးစားငါးကန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမရှိ။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွေးမြူကြသည်။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	လုပ်ငန်းခွင်လုံခြုံရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အားနည်းနေသည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	ချင်းတိုင်းရင်းသားမဟုတ်သောလူနည်းစုများနှင့် ရံဖန်ရံခါပဋိပက္ခဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ (ဂေါ်ရခါးကုလား)
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	လတ်	လက်နက်ကိုင်သောင်းကျန်သူတစ်ချို့ ဖြတ်သန်းသွားလာတတ်ခြင်းရှိသည်။နယ်စပ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	လတ်	နယ်စပ်ဒေသဖြစ်၍ အိန္ဒိယမှ လူမျိုးတစ်ချို့နှင့် မြန်မာဘက်မှ ကူကီးလူမျိုးများပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည် ကြုံတွေ့နိုင်သည်။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	ရွှေတွင်းလုပ်ငန်းမရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	လတ်	တောတွင်းတွင် လှည့်လည်လုပ်ကိုင်သူများ ၄က်ဖျားရောဂါရရှိနိုင်မှုများသည်။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	ရပ်ရွာစွန့်ခွာလုပ်ကိုင်သူမရှိသလောက် ရှားပါးသည်။
၁၉	ကားသမား	နိမ့်	မရှိ။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကျောင်းကော်မတီ	၂	၉	၃	၁၂	ကျောင်းဝေယျာဝစ္စအပါအဝင် ပရိဘောဂ၊ အဆောက်အဦ ပြုပြင်ခြင်း	၄	၇
၂	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	–	၂၀	၂၀	ဘာသာရေး လုပ်ငန်း	၄	၆
၃	လယ်ကော်မတီ	၁	–	၆	၆	ကျေးရွာကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ ဆည်ဖော်ခြင်း၊ ရေခွဲဝေခြင်း	၄	၆
၄	မီးလင်းရေးကော်မတီ	၂	–	၉	၉	ကျေးရွာဒီဇယ်စက်ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်ရေး	၄	၈
၅	စာကြည့်တိုက်	၂	–	၅	၅	စာကြည့်တိုက် လုပ်ငန်း	၄	၈
၆	ပြည်သူ့စစ်	၂	–	၁၆	၁၆	ကျေးရွာလုံခြုံရေး	၄	၇
၇	ဝိဿခါအဖွဲ့	၂	၃၀	၃၀	၆၀	သာရေးနာရေး လူမှုကူညီစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄	၆
၈	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၃၅	၁၅	၅၀	သာရေးနာရေး၊ နှင့်ဘောလုံးပွဲများတွင်ဦးဆောင်မှုပြုခြင်း	၄	၇

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၆/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

၂.၁.၂။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့များ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်
၁	အရှန်မီးသတ်	၃	မီးဘေးလုံခြုံရေး
၂	မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး	၃	ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး၊ကလေးများနှင့်ကိုယ်ဝန် ဆောင်မိခင်များကာကွယ်ဆေးထိုး၊ဆေးတိုက်ခြင်း။
၃	အမျိုးသမီးရေးရာ	၃	ဖွဲ့စည်းကာစဖြစ်သည်။
၄	မာရီစတုတ်	၂	သားဆက်ခြားလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍နည်းပညာ ဖြန့်ဖြူးတာဝန်ယူလုပ်ကိုင်သည်။
၅	မာလင်	၂	အခြေခံပဏာမကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍လုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂.၂.၁။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဧယား (၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၉၄	၆၂.၂၅%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက် (၁ဟတ်တာထိ)	၆	၃.၉၇%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ - ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၂၅	၁၆.၅၆%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ-၁၂.၅ဧကကြား (၂-၅ဟတ်တာထိ)	၁၉	၁၂.၅၈%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧကအထက် (၅ ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၇	၄.၆၄%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၅၁**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည် (နန်းစီလောချောင်း)	ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ	၁၄၂.၃၇ ဧက	မိုးရာသီ(မိုးစပါး)
၂	ရေလွှဲဆည်	–	–	–
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	–	–	–
၄	ဆည်မြောင်း	–	–	–
၅	အဝီစိတွင်း	–	–	–
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	–	–	–
၇	စိမ့်စမ်းရေ	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ် ချက် (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/ လတ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၄၂	တင်း	၃၀	၅၀	၄၀	ဇူ–နို ၅ လ	မြင့်	နိမ့်	ကျွန်းငှားခနှင့်အထွက်မကိုက်၊ မြေဩဇာမကျွေးနိုင်ပိုးကျတတ်သည်။
မုံညှင်း	၄၆	တင်း	၄	၁၀	၇	စက်–ဇန် ၅ လ	လတ်	နိမ့်	
မြေထောက်ပဲ	၃၂	တင်း	၈	၁၆	၁၂	စက်–ဇန် ၅ လ	လတ်	လတ်	
နှမ်း	၂၆	တင်း	၅	၁၀	၈	စက်–ဇန် ၅ လ	လတ်	လတ်	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၁၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား(၁၅) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရှာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်	–	–	–
ရိတ်သိမ်းစက်	–	–	–
လက်တွန်းထွန်စက်	–	–	–
ခြွေလှေ့စက်	–	–	–
ရေစုပ်စက်	–	၁	အစိုးရချပေးတာဖြစ်ပြီးအသုံးမပြုရသေး။
ခြေနင်းရေတင်စက်	–	–	–
မျိုးစေ့ချစက်	–	–	–
မြက်ရိတ်စက်	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။နွားနှင့်ကျွဲကို အဓိထားပြီးထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြသည်။ လယ်ယာသုံး၊ စက်ကိရိယာသုံးစွဲမှုအလွန်နည်းပါးပြီး နွားနှင့်ကျွဲကိုသာ အဓိကအားထားအသုံးပြုကြသည်။

၂.၂.၁၅။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းများ

ဇယား(၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ သြဇာ)	ရှိ	သစ်တောကြိုးဝိုင်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးခွင့်ရနိုင်ခြင်းနှင့် လယ်ယာမြေအသစ်တူးဖော်ပေးပါက တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလာနိုင်သည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	နန်းစီလောချောင်းမှရေအရင်းအမြစ်ရရှိသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊သြဂဲနစ်	ရှိ	နွားချေးမြေသြဇာရရှိနိုင်ခြင်း။ စိုက်ခင်းတွင်ပြန်လည်အသုံးပြုကြသည်။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးချေးငွေရရှိကြသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	တမူးမြို့ရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များမှ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သကဲ့သို့ အိန္ဒိယဘက်မှလာသောစိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများလည်းဝယ်ယူအသုံးပြု နိုင် ကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု အခြား(၁) အခြား(၂) အခြား(၃)	ရှိ	ပွဲစားများရှာသို့ လာရောက်ဝယ်ယူသကဲ့သို့ တမူးမြို့နှင့်နန်ဖာလုံစျေး (နယ်စပ်စျေး)၌ ရောင်းချနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	အစိုးရသစ်တောကြိုးဝိုင်းများဖြစ်သဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်အာမခံချက်မရှိခြင်း။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်ချေးငွေကို စိုက်ချိန်အမီမရရှိခြင်း၊ ပြင်ပချေးငွေအတိုးနှုန်းများလွန်းခြင်း
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	သို့သော် သွင်းအားစုအများအပြား အသုံးပြုလေ့မရှိ ခြင်း။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု		
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	နန်စီလောချောင်းကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြုလုပ်ထားသော်လည်း ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းခြင်း။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	သုံးနှစ်တစ်ခါလောက် တွေ့ကြုံတတ်ခြင်း၊ သို့သော် ဆိုးဝါးစွာစိုက်ပျိုးရေးကို ထိခိုက်လေ့မရှိခြင်း။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	မရှိ	လိုအပ်ပါက တမူးမြို့နှင့် နယ်စပ်ရှိနန့်ဖာလုံစျေးတို့မှ ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	မုန်ညင်း၌ကျသောပိုး(ငမြှောင်တောင်)ကိုထိရောက်စွာမနှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်း။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ သင်တန်းများမရခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှကွင်းဆင်းမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အခြားကုမ္ပဏီများ လာရောက်လေ့မရှိခြင်း။
စျေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	
အစိုးရမူဝါဒနှင့်စီမံချက်အထောက်အပံ့များ	မရှိ	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၈၃	အိမ်ထောင်စု(၈၃)စုကကောင်ရေ(၃၁၅)ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
မြင်း	–	–
ကျွဲ	၆	အိမ်ထောင်စု(၆)စုက ကောင်ရေ(၁၇)ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
မြည်း	–	–
လား	–	–
ဆိတ်	–	–
သိုး	–	–
ဝက်	၁၇	အိမ်ထောင်စု(၁၇)စုက ကောင်ရေ (၂၆)ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
ကြက်	၁၀၀	အိမ်ထောင်စု(၁၀၀)စုကကောင်ရေ(၁၂၇၉)ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
ဘဲ	၁၁	အိမ်ထောင်စု(၁၁)စုကကောင်ရေ(၉၁)ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
အခြား	–	–
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	–	–
ပုဇွန်ကန်	–	–
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	–	–
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	–	–
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။တောင်သူလယ်သမားများသည် လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်ခန့်မှစပြီး ကျွဲ၊ နွားများမွေးမြူမှုကို စွန့်လွှတ်လာကြပြီး ခေတ်မီစက်ကိရိယာများဖြင့် အစားထိုးလုပ်ကိုင်လာကြသဖြင့် မွေးမြူရေးကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူလာကြသည်။ မွေးမြူရေးကို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်မှု နည်းပါးလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	အစိုးရပိုင်သစ်တောကြိုးဝိုင်းများကို စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ရရှိခြင်း။
ရေရရှိမှု	နန်းစီလောချောင်းကို အမှီပြုနိုင်ခြင်း။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	မည်သည့်တိရိစ္ဆာန်မျိုးမဆို မွေးမြူရန်ဖြစ်နိုင်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာတွင်းနှင့် ရွာအနီးမှ တိရိစ္ဆာန်မျိုးများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း။
ချေးငွေ	–
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရွာနှင့်(၈)မိုင်ဝေးသောတမူးမြို့မှ ရရှိနိုင်ခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	အခြေခံမွေးကုသင်တန်းဆင်းတစ်ယောက်ရှိပြီးမြို့နယ်တိကု ဌာနနှင့်အချိတ်အဆက်ရှိနေခြင်း။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	တမူး၊ နန်းဖာလုံဈေးနှင့်မူးလေးဈေးတို့တွင်ရောင်းချနိုင်ခြင်း။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	တစ်နိုင်မွေးမြူရေးအတွက်မြေအလုံအလောက်ရှိနေခြင်း။အိမ်၊ ခြံ၊ မြေ ကျယ်ဝန်းစွာပိုင်ဆိုင်ကြပြီး၊ မြေအကျယ်အဝန်းလုံလောက်စွာရှိကြသည်။
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	
အခြား(၃)	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၂.၃။ အသား/ငါးထုတ်လုပ်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် ပြဿနာနှင့်စိမ်ခေါ်မှု

ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ချေးငွေလုံးဝမရရှိပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်လည်လိမ်၊ကျွဲနွားအရိုးအဆစ်နာရောဂါများဖြစ် ပွားကျ ရောက်တတ်သည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာအနေဖြင့်ဗဟုသုတနည်းပါးသည်။

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း။ အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း နှင့် စိတ်ဝင်စားမှု အားနည်းခြင်း။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	ချောင်းအတွင်းမှဟင်းစားအဖြစ်အနည်းငယ်သာဖမ်းယူရရှိပြီး၊ အနည်းငယ်သာရောင်းချနိုင်သည်။
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဆေးရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၂			လတ်(လက်သမားနှင့်ပန်းရံ များ လုပ်အားခ အနည်းငယ်တိုးမြင့်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ် သည်)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်း ဝယ်ရေး။	၉			လတ်(စားကုန်များသာရောင်းပြီးဝင်ငွေနှင့်ထွက်ငွေမျှတခြင်း၊ အမြတ်ရ ရှိနိုင် ခြင်း)

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	၂			လက်ဖက်ရည်ဆိုင် (၂)ဆိုင် (အသင့်အတင့် ဝင်ငွေရရှိ ပြီး အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု တွင်ပါဝင်ကြသည်။)
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှုလုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ် ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၁			မည်သည့်ဌာနများတွင်လုပ် သည်ကိုမမေးခဲ့ပေ) ပုံမှန်လစာရခြင်းနှင့်လစာတိုး လာခြင်းကြောင့်စီးပွားရေး တွက်ခြေကိုက်မှုကောင်းသည်
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှ အပ)(လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသူ များဖြစ်ပြီး၊လုပ်ငန်းအစုံလုပ် ကိုင် ကြသည်)	၈၇			အလုပ်အတည်တကျ မရှိသူ များ နှင့်လက်လုပ်လက်စား များ ပါဝင်သည်။ (မည်သည့် လုပ် ငန်းများ လုပ်ကိုင်သည် ကိုမ မေး မြန်းခဲ့ပေ)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဖွဲ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း(ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ပရိဘောဂစသည်ဖြင့်)များ တည်ထောင်ပေးနိုင်ပါက ကျပန်းအိမ်ထောင်စုနှင့် လူငယ်အချို့အတွက် အလုပ်အကိုင်အဆင်ပြေနိုင်ပြီး၊ ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိနိုင်သည်။(ခရိုင်ချင်းဆက်လမ်းမကြီးဘေးတွင် တည်ရှိနေသောကြောင့် ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ဆိုင်များဖွင့်လှစ်ခြင်းဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည်။)	အရင်းအနှီးနည်းပါး၊ သင်ယူစရာပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းအလှမ်းကွာဝေးခြင်း။
လျှပ်စစ်ပစ္စည်းပြုပြင်လုပ်ငန်း(တီဗွီ၊ဖုန်း၊ စသည်ဖြင့်)	နည်းပညာရရှိရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် ရပ်ရွာထဲမှာ တတ်ကျွမ်းသူမရှိခြင်း။
တမူးနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	နန်းဖာလုံ(၆)မိုင်	တမူး(၈)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်း ကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကတ္တရာလမ်း၊ ကား၊ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီး	ကတ္တရာလမ်း၊ ကား၊ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီး
ကုန်စည်အမျိုးအစား နှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	အဝတ်အထည်၊လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ကုန်စုံ	အဝတ်အထည်၊လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ ကုန်စုံ၊အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	အစိုးရဈေး (ကောင်း) အိန္ဒိယနှင့်နယ်စပ်ဈေး	အစိုးရဈေး၊စတိုးဆိုင်များ (ကောင်း)

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅)(ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်မီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ်	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိကအသေး စားချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	–	–	–	–	–
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေးအစီအစဉ်	သမ စိုက်ဘဏ်	၆လ ၆လ	၁.၅% ၀.၄၅%	မလို ပုံစံ(၇)	မခက်ခဲပေမဲ့ လူတိုင်းမရနိုင် ပေ။
ငွေချေးပေးသူ	–	–	–	–	–
အပေါင်ဆိုင်	–	–	–	–	–
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ပုဂ္ဂလိက	နှစ်ဦး သဘောတူ	၁၅–၂၀%	နှစ်ဦး သ ဘောတူ	ခက်ခဲ

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့ အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	အလယ် အလတ်	သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ လုံလောက်သောမြေသြဇာ ပြန် မကျွေးနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်မား	သစ်ခွဲ၊သစ်လုံးဆွဲမှုကြောင့် အင်သားတွေ မျိုးပြုန်း ခါနီး ဖြစ်နေခြင်း။

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	နည်းပညာအားနည်း၊ လက်တွေ့စမ်းသပ်အဖြေရှာမှုအားနည်းခြင်း။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	ချောင်းငယ်များစွာရှိနေခြင်း။
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်မား	ဆေးချ၊ရှော့တိုက်၍ ငါးဖမ်းကြခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်မား	သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့်အတူငင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများနေထိုင်ရန်နေရာရှုံးပါးလာခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	အသင့်အတင့်	စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိ။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၅.၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

ဇယား (၂၆) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ချောင်းကြီး၊မြစ်ကြီးများမရှိ	မရှိ
မီးဘေး	နည်း	တောမီးလောင်ကျွမ်းမှုမှအပမရှိပေ။	တစ်ရွာလုံးစုပေါင်းပြီးမီးတားလမ်းခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်း။
မုန်တိုင်း	နည်း	မုန်တိုင်းလမ်းကြောင်းမရှိပေ။	မရှိ
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းဖြစ်ခဲ၊မိုးခေါင်လေ့မရှိခြင်း။	မရှိ
အအေးလှိုင်း	နည်း	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းဖြစ်ခဲ	မရှိ
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ကျွဲနွားအရိုးဆစ်နာ၊လည်လိမ်၊ဒေါင့်သန်းဖြစ်ပွားမှုရှိသည်။	တိကုလုပ်သားမှလိုက်လံကုသလေ့ရှိခြင်း။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ရာသီလိုက်သာမန်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများရှိသည်။	ကျန်းမာရေးဌာနမှပညာပေး လုပ်ငန်းများလုပ်ပေး။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၆။ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၂.၆.၁။ စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၅) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဝန့်စွန့်အထက်၊ ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၈၀	၁၀၂	၁၈၂	၃၂%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	–	–	–	
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူများ	၁၀၂	၁၀၇	၂၀၉	၃၇%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ များ	၇၃	၅၁	၁၂၄	၂၂%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ များ	၃၀	၁၈	၄၈	၈%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၄	၁	၅	၁%
ဝ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၂၉၇	၂၇၂	၅၆၉	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၆.၂။ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၆၅	၅၇	၁၂၂	၁၂၈%
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄နှစ်)	၃၅	၃၁	၆၆	၈၀%
အထက်တန်း(၁၅–၁၆နှစ်ကြား)	၃၅	၂၇	၆၂	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၁	–	၁	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၆.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း			ရွာတွင်း		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊ခြေလျင်			ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊ခြေလျင်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	၈၀'×၂၅'×၁၀'			၈၀'×၂၅'×၁၀'		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်း			သွပ်၊ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်း		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	မရှိ			မရှိ		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	၃	၆	၉	၁	၂	၃

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။လက်ရှိစာသင်ကျောင်းဆောင်မှာရွာမှ အလှမ်းကွာဝေးသည့်အပြင်အိုမင်းဟောင်းနွမ်းနေပြီး ပြုပြင်ရတာပင် မလွယ်ကူသဖြင့် ကလေးများစာသင်ရာ၌ လုံခြုံစိတ်ချရမှုမရှိသဖြင့် ပညာရေးဌာန၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့်ကျောင်းဆောင်သစ်ကိုရွှေ့ပြောင်းဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။

၂.၆.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၁၂
ဆရာ - တပည့်အချိုး	၁၆
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	၀%
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	အစိုးရထောက်ပံ့မှုရှိသော်လည်းလုံလောက်မှုမရှိ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းသုံးကရိယာများအပါအဝင်ကျောင်းဝတ်စုံများဝယ်ယူရန်ခက်ခဲခြင်း။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများအပါအဝင်ကျောင်းသား၊သူများနှင့်ဆရာ၊မများအကြားရှိဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်အောင်ညှိနှိုင်းအဖြေရှာခြင်း။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁.တုပ်ကွေး	၂.ငှက်ဖျား	၃.	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၇.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု /မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)	ရွာတွင်း	မရှိ	ဆရာဝန်....မရှိ သူနာပြု....မရှိ သားဖွားဆရာမ..... ....၁ ဦး ကျန်းမာရေးလုပ်သား .. မရှိ	လုံလောက်မှုမရှိ	အရံသားဖွားရှိသော်လည်းကုသမှုပိုင်းမ ပြုလုပ်နိုင်

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု /မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဆေးရုံ	၈မိုင် တမူးမြို့	ရှိ	ဆရာဝန်..... သူနာပြု..... သားဖွားဆရာမ..... ကျန်းမာ ရေး လုပ်သား ...	လုံလောက်	ကောင်းမွန်
ဆေးဆိုင်	၈မိုင် တမူးမြို့	ရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ.. ရှိ	လက်လှမ်းမှီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ်... အအေးခန်းစနစ်	ကောင်းမွန် (အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ် သော ဆေးဝါးများလွယ်ကူသစွာဝယ်ယူနိုင်)

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၈။ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

၂.၈.၁။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နေ့	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၅၀	ကောင်း	မလုံလောက်	လုံလောက်	လုံလောက်	–
အဝိစိတွင်း	–	–	–	–	–	–
အဝိစိတွင်း၊ စက်တွင်း	၁	ကောင်း	လုံလောက်	–	–	–
ကန်	၂	ကောင်း	လုံလောက်	လုံလောက်	လုံလောက်	–

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
မြစ်/ချောင်း	–	–	–	–	–	–
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	–	–	–	–	–	–
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	–	–	–	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။အိမ်ခြေ(၅၀)ကပိုင်ဆိုင်သော ရေတွင်းအများစုမှာ နွေရာသီတွင်ခမ်းခြောက်ပြီး၊ ကျေးရွာ ပိုင်ကန်(၂)လုံးအားတစ်ရွာလုံးကသောက်သုံးရသည်။

၂.၈.၂။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၄၂	ချောင်လည်ပြီးကျန်းမာရေးဗဟုသုတရှိသော မိသားစုများဖြစ်ကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၄	ဆင်းရဲသော်လည်းပြုလုပ်လိုပါကပြုလုပ်နိုင်၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာအားနည်း
တောထိုင်	၅	အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ၊ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတနည်းပါးကြသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၉။ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၉.၁။ ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတားအမျိုးအစား	အမျိုးအစား(၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	
လမ်း (ကျေးရွာတွင်း)	၁	ဆိုး	၁၉၈၉	–	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	၃မိုင်

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
ချဉ်းကပ်လမ်း	၂	ကောင်း	၂၀၁၅	–	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	ရွာအတွင်း (၁)မိုင်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့ သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	–	–	–	–	–
တံတား	၁၃၀'×၁၅'	ကောင်း	၁၉၉၇	–	တစ်နှစ်လုံး
ကြိုးတံတား	–	–	–	–	–
ရေပြွန်	၅'×၁၂'	ကောင်း	၂၀၁၅	–	တစ်နှစ်လုံး

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ ခရိုင်ချင်းဆက်ကတ္တရာခင်း ကားလမ်းမဘေးတွင်တည်ရှိပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အထူးကောင်းမွန်သော ကျေးရွာဖြစ်သည်။ တမူးမြို့နှင့်အနီးဆုံး ဖြစ်ပြီး အစိုးရပံပိုးမှုများ အများအပြား ရရှိထားကာ ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ထားနိုင်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

၂.၉.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

၂.၉.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၅) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ၊ သမ္ဘာန်	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး၊ ထော်လာကျီ	ဘတ်စ်ကား	လှေ	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်	–	–	၃၅	၆၁	–	၁	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၀။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	–	–	–
ဆိုလာစနစ်	၂၃	ကောင်း	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	–	–	–
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၇	သင့်	မရှိ
လေစွမ်းအင်	–	–	–
ဇီဝလောင်စာ	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၁။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၆	၁၄	၂၁	ဖုန်းဖြင့်အင်တာနက် အသုံးပြုကြသည်။	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၂။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊နှင့်ဘောလုံးပွဲပြသောစျေးဆိုင်များတွင်အပန်းဖြေနိုင်သည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေး(သာရေးနာရေး)များတွင်တာဝန်ပေးခြင်းများရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း(အလှူငွေကောက်ခံခြင်း)များ ပြုလုပ်ကြသည်။
အားကစားအဆောင်အယောင်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျေးရွာအားကစားကွင်းမရှိ၊ အဆင်ပြေရာ ကွင်းပြင်များတွင် ကစားရ၊ သို့သော်ကျယ်ဝန်းပြီး ညီညာသော မြေကွက်များကျေးရွာတွင်ရှိသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း၊ စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	မရှိ	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် လိုအပ်သောအထောက်အပံ့များ နည်းပါးသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်၊ လက်လှမ်းမှီမှုရှိကြသည်။ သို့သော် ဖုန်းဖြင့် ဂိမ်းကစားခြင်းဖြင့် အချိန် ကုန်ဆုံးမှုများသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၃။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၃.၁ ။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေးnetwork၊ အများသုံး တယ်လီဖုန်း (GSMဖုန်းရသော်လည်း လိုင်းသိပ်မမိပေ)
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု မရှိပေ။
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံစသည့် ကြိုတင် သတိပေးစနစ်၊သဘာဝဘေး
ရဲစခန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ နည်းပါးသည်။ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှုရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၃.၂ ။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂	၂	၂	၂

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁-၃/၉/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဥက္ကဋ္ဌများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

Note:

၁။ ဝိုးရိုမ် ၂။ သာမာန်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• **စိုက်ပျိုးရေး** • *မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု* • *သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်မှု* • *စိုက်ပျိုးရေရရှိမှု*	ကွမ်းတောင်းကျေးရွာတွင် လယ်မြေဧက(၁၄၀)၊ ယာမြေဧက (၁၀၀ကျော်နှင့် ကြိုးပိုင်းသစ်တောမြေဧက (၅၀၀၀၀) ကျော်ရှိကြသည်။ စပါး၊ ဆီထုတ်မုံညင်း၊ မြေထောက်ပဲနှင့်နှမ်းတို့ စိုက်ပျိုးကြပြီး၊ အလားအလာအနေဖြင့် သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မြေလွတ်မြေရိုင်းများပြားစွာရှိပြီး၊ ကျေးရွာပိုင်ဧက(၄၀၀)ကျော်တွင် အခြားပြင်ပစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များမှ ရော်ဘာလာရောက် စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ အခြားမြေလွတ်မြေရိုင်းများ ကျန်ရှိနေခြင်းဖြင့်၊ သီးနှံများဆက်လက်စိုက်ပျိုးရန် အလားအလာကောင်းများရှိ နေသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရန် နန်းစီလောချောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေများ အလုံအလောက်ရရှိနိုင်သည်။ မိုးကောင်းသောဒေသ ဖြစ်သောကြောင့် မိုးရေအလုံအလောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ တောင်ကျရေများကို စုဆောင်းနိုင်ခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေကောင်းတစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။
• **မွေးမြူရေး** • *လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးနှင့်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်မှု* • *သွင်းအားစုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု*	ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နွားနှင့်ကျွဲအားလယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ရန်မွေးမြူကြပြီး ကြက်နှင့် ဝက်အား တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စားသုံးရန်နှင့် ရောင်းချရန်အတွက်သာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပြီး လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ကြသည်။ တိရိစ္ဆာန်အတွက် လိုအပ်သောအစားအစာနှင့် ဆေးဝါးများအား တမူးမြို့နှင့်အိန္ဒိယမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြသည်။ ၎င်းအပြင် လိုအပ်ပါက အိန္ဒိယနိုင်ငံမှလည်း အလွယ်တကူရရှိနိုင်သောကြောင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးမှသည် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးအထိ ပိုမိုလုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ တမူးမြို့နှင့်(၈)မိုင်သာ ကွာဝေးပြီး နယ်စပ်ဈေးဖြစ်သော နန့်ဖာလုံဈေးနှင့် တမူးမြို့မဈေးများတွင် လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်နိုင်ကြသည်။

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• **ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ** • *တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့်သဘာဝသယံဇာတ (မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ကျောက်ကောက်ခြင်းလုပ်ငန်း)*	ကျေးရွာဘေးရှိချောင်းနှင့် အခြားချောင်းများမှ လမ်းခင်းရန် အလို့ငှာ ကျောက်စရစ်ခဲများကောက်ယူခြင်းသည် လက်လုပ်လက်စားများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ကောက်ယူပြီး ကျောက်များအား လမ်းခင်းကုမ္ပဏီများသို့ ရောင်းချကြပြီး၊ ဝင်ငွေအထိုက်အလျောက် (မိုးတွင်းအချိန်) ရရှိကြသည်။ ဝါးပေါများသောဒေသဖြစ်၍ မိုးတွင်းတွင်မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းမှာ လက်လုပ်လက်စားများအတွက်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်နေသည်။ တစ်နေ့လျှင်မျှစ်ခူးက ၂၀၀၀-၃၀၀၀ကျပ်ရရှိသည်။ သို့သော် မိုးတွင်း၌ တစ်လခွဲ၊နှစ်လလောက်သာ လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း၊ နေ့စဉ်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည်။ ဝါးမှာ နှစ်စဉ်ပေါက်ရောက်လေ့ရှိပြီး ရှားပါးသွားလေ့မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် လက်လုပ်လက်စားများအတွက် မျှစ်ချိုးခြင်းလုပ်ငန်းမှာ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် အလားအလာကောင်းမွန်မှုရှိသည်။
• **လမ်းတံတားတည်ရှိမှု** • *ကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိမှု* • *သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကောင်းမွန်မှု*	ကွမ်းတောင်းကျေးရွာသည် တမူး-ခန္တီးကားလမ်းမကြီးဘေးတွင်တည်ရှိပြီး၊ ယာဉ်အမျိုးမျိုး (ကား၊ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီး)များဖြင့် အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်ကြသည်။ ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုအတွက် လွန်စွာကောင်းမွန်ပြီး၊ အခက်အခဲလုံးဝမရှိပေ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့လည်း အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ မည်သည့်စီးပွားရေးမဆို လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာအားသာသော အနေအထားတွင် တည်ရှိပေသည်။
• **ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်** • *ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု*	ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်နှင့်ပတ်သက်၍ အနီးဆုံးဈေးဖြစ်သော နန့်ဖာလုံဈေး(အိန္ဒိယနှင့်နယ်စပ်ဈေး)မှ စားသောက်ကုန်နှင့် အဝတ်အထည်၊ ကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ရရှိနိုင်ပေသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပြီး လိုအပ်သောပစ္စည်းများအလွယ်တကူရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ပြုနိုင်ခြင်းသည်လည်းဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ လူသုံးကုန်များ၊စားသောက်ကုန်နှင့်ဆေးဝါးများအား အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြပြီး လွယ်ကူစွာပြန်လည်ရောင်းချနိုင်ကြသည်။

ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• **စိုက်ပျိုးရေး** • *ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှုခက်ခဲခြင်း။* • *ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု* • *ရေကာတာဆည်ကြိုခိုင်မှုအားနည်းခြင်း။*	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိသော်လည်း၊ အချိန်မှီရရှိခြင်းမရှိခြင်း၊ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းများကြောင့် အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးသူများသာ ချေးငွေရရှိကြပြီး အခြား ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ မရရှိကြပေ။ ကျေးရွာပိုင် ရေကာတာဆည်ရှိသော်လည်း ကြိုခိုင်မှုအားနည်းသေးခြင်း၊ ရေပမာဏများစွာ မသိုလှောင်နိုင်သေးခြင်းများကြောင့် ရေအရင်းအမြစ်များရှိနေသော်လည်း အပြည့်အဝ သိုလှောင်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် မြေနေရာရှိသေးသော်လည်း ရေပမာဏမလုံလောက်တော့သဖြင့် အဟန့်အတားသဖွယ်ဖြစ်နေပါသည်။
• **မွေးမြူရေး** • *ချေးငွေရရှိမှုခက်ခဲခြင်း* • *ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း* • *ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအား နည်းခြင်း*	မွေးမြူရေးအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေများရရှိရန် အခက်အခဲ ရှိပါ သည်။ အစိုးရဌာနနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများမှ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ချေးငွေများမရရှိကြပေ။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရျင်သော်လည်း အရင်းအနှီးအခက်အခဲရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ အားနည်းမှုရှိခြင်းများကြောင့် လုပ်ငန်းစတင်မှုများ မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၏ ချေးငွေဆိုင်ရာအစီအစဉ်များဖြင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များချမှတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ပေးပါက မွေးမြူရေးအပိုင်းတွင် လျှင်မြန်စွာတိုးတက်လာနိုင်ပေမည်။ တိရိစ္ဆာန်ကုသရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းမရှိခြင်း၊ ဗဟုသုတအသိပညာနည်းပါးခြင်းများကြောင့် ကျွဲနွားအရိုးဆစ်နာရောဂါနှင့် ကြွက်လည်လိမ်၊ ကြွက်နာရောဂါဖြစ်ပွါးတတ်ပြီး၊ ထိရောက်စွာကာကွယ်မှုများ မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဗဟုသုတဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများပါ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) ကွမ်းတောင်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
<u>အုပ်ချုပ်ရေး</u>					
စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ သဘောတရားများနှင့်ပတ်သက်၍ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအားနည်းခြင်း။	❖ အုပ်ချုပ်သူခေါင်းဆောင်များအား လေးစားမှုနည်းခြင်း။ ❖ စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းခြင်း။	❖ အစည်းအဝေးများပုံမှန်တက်လာနိုင်ခြင်း	❖ နေ့စားလုပ်ကိုင်သူများသဖြင့်အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုမစုံနိုင်ခြင်း။	❖ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့်စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်များတိုးတက်လာအောင်လုပ်ဆောင်ပေးရေး။	❖ စည်းလုံးခြင်းဆိုင်ရာအမြင်ဖွင့် သင်တန်းပေးခြင်း။ ❖ ခေါင်းဆောင်မှုဆိုင်ရာသင်တန်းများပေးခြင်း
<u>စိုက်ပျိုးရေး</u>					
စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း	❖ နန်းစီလောချောင်းမှကိုယ်ထူကိုယ်ထသွယ်ယူထားသောဆည်မှာခိုင်မာမှုမရှိသဖြင့် မိုးများသည့်အခါအမြဲပျက်စီးနေခြင်း။	❖ လယ်ဧက(၁၄၂.၃၄)ကျော်ရှိနေခြင်း ❖ ရေသွယ်မြောင်းများအသုံးပြု၍ရနေခြင်း။ ❖ စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်များရှိခြင်း။	❖ လယ်ယာအချိန်မီမထွန်ယက်နိုင်ခြင်း။ ❖ ဆည်အခိုင်အမာပြုလုပ်ရန်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်မှုရရှိအောင်ဆည်ပြန်လည်ပြင်ဆင်နိုင်ရေး။	❖ နန်းစီလောချောင်းဆည်စီမံကိန်းပြန်လည်ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
လယ်ယာသုံးနွားနှင့်စက်ကိရိယာများမလုံလောက်ခြင်း။	❖ ခိုင်းနွားအလုံအလောက်မရှိခြင်း ❖ စက်ကိရိယာမပြည့်စုံခြင်း။ ❖ ခိုင်းနွားမဝယ်နိုင်ခြင်း။	❖ သီးထပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်ထွန်းခြင်း။	❖ အရင်းအနှီးကြီးမားလွန်းခြင်းမတတ်နိုင်ခြင်း။ ❖ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာရောင်းချသောကုမ္ပဏီများနှင့်လက်လှမ်းမမှီခြင်း။	❖ အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်လာစေရန် လိုအပ်သောလယ်ယာသုံးကိရိယာများရရှိနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ရေး။	❖ လယ်ယာသုံးကိရိယာများရရှိနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ရေး။ ❖ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နွားမွေးမြူရေးစီမံကိန်းပြုလုပ်ခြင်း။
<u>မွေးမြူရေး</u>					
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုအားထိရောက်သောကုသမှုမပြုလုပ်နိုင်ခြင်း	❖ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း။ ❖ တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါးများလက်လှမ်းမမှီခြင်း။	❖ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် မတူပီမြို့နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဝင်ငွေရရှိနိုင်ခြင်း။	❖ တိရိစ္ဆာန်ဆေးဝါးပစ္စည်းများလက်လှမ်းမမှီခြင်း ❖ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ်ကုသခြင်းဗဟုသုတမရှိခြင်း	❖ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတနှင့်အခြား ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရေး။	❖ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူကုသရေးသင်တန်းများပေးခြင်း။ ❖ ကုသရေးဆေးဝါးပစ္စည်းများကျေးရွာတွင်ထားရှိနိုင်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
<u>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများ</u>					
❖ ကျပန်းလုပ်သားများအတွက် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	❖ ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သောစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများမရှိခြင်း။ ❖ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံနည်းပါးခြင်း	❖ နယ်စပ်ဒေသဖြစ်၍ ကုန်ပစ္စည်းများအား လွယ်ကူစွာဖလှယ်ရောင်းဝယ်နိုင်ခြင်း၊ ❖ မျှစ်နှင့်ဝါးပေါများခြင်း။ ❖ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း	❖ အရင်းအနှီးအရှိခြင်း။ ❖ လက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် နည်းပညာအားနည်းခြင်း။	❖ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနှင့် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးနိုင်ရေး။	❖ အသေးစားချေးငွေရရှိရန်ချိတ်ဆက်အကောင်ထည်ဖော်ခြင်း။ (မျှစ်ချဉ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဝါးနှင့်ပြုလုပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ အသေးစားအရောင်းအဝယ်)

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
<u>ပညာရေး</u> ကျောင်းဆရာနှင့်ကျောင်းအဆောက်အဦးမလုံလောက်ခြင်း။	❖ ကျောင်းဆောင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်မှာကြာမြင့်ပြီဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်းနေခြင်း။ ❖ ကျောင်းသားဦးရေများလွန်းခြင်း။ ❖ အစိုးရခန့်ပေးသောဆရာဆရာမ မလုံလောက်ခြင်း	❖ ကျောင်းဆောင်အသစ်တည်ဆောက်ရန် အတွက်မြေနေရာရှိခြင်း။ ❖ ရွာလုပ်အားဖြင့်တည်ဆောက်မှုအပိုင်းအားကြီးကြပ်တာဝန်ယူနိုင်ခြင်း။ ❖ ကျောင်းသားဦးရေ (၂၀၀)နီးပါးရှိနေပြီး ဆရာစံကျေးရွာမှလာရောက်ကျောင်းတက်နေသူများလည်းရှိနေခြင်း	❖ ကျေးရွာအင်အားဖြင့် ကျောင်းဆောင်တည်ဆောက်ရန်အလှူငွေမထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း ❖ ကျောင်းပြောင်းရွှေ့ရန် ခွင့်ပြုချက်လိုအပ်နေခြင်း။	❖ ကလေးများအတွက်ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖန်တီးပေးရေး။	❖ ကျောင်းဆောင်အသစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း။ (၁၃၀′×၃၅′×၁၁′) ❖ ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာတည်ဆောက်ခြင်း ❖ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမအလုံအလောက် တောင်းခံခြင်း။ (ဘာသာစုံ)

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
<u>ကျန်းမာရေး</u>					
ကျန်းမာရေးကုသမှုအပိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍အခက်အခဲရှိခြင်းနှင့်ဆေးကုသဝန်ဆောင်မှုအခက်အခဲရှိခြင်း။	❖ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသာရှိခြင်း။ ❖ သူနာပြုဆရာမမရှိခြင်း။ ❖ သားဖွားဆရာမမှကုသရေးပိုင်းမှာတာဝန်မယူနိုင်ခြင်း။	❖ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအဆောက်အဦတည်ဆောက်နေဆဲဖြစ်နေခြင်း။	❖ အရေးပေါ်ကုသခြင်းများအတွက်နှောင့်နှေးမှုရှိခြင်း ❖ ဆေးခန်း၊ဆေးရုံနှင့်အလှမ်းကွာခြင်း(၈မိုင်) ❖ ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်တောင်းခံနိုင်သည့် အစိုးရသတ်မှတ်စံနှုန်းများ သိနားမလည်ခြင်း	❖ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရရှိရန်လုပ်ဆောင်ခြင်း။	❖ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန်တောင်းခံခြင်း ❖ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများခန့်ထားပေးခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံချက်
<u>လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး</u>					
ကျေးရွာတွင်း လမ်း မကောင်း ခြင်း။	❖ မြေသားလမ်းဖြစ်နေ ခြင်း။ ❖ မိုးရာသီတွင်လမ်း များပျက်စီးနေခြင်း	❖ ရွာတွင်းလမ်းဖောက် ပြီးသားရှိနေခြင်း ❖ နန်းစီလောချောင်း မှကျောက်နှင့်သဲများ အားလမ်းခင်းရန် အတွက်လွယ်ကူစွာ ရယူနိုင်ခြင်း	❖ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း ❖ အရင်းအနှီးကြီးမား လွန်းခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ အဆင့်မြင့်ပြုပြင်နိုင်ရေး။	❖ ကျေးရွာတွင်းလမ်း များအား ကတ္တရာ လမ်းခင်းခြင်း (၁၂′×၈″) ၁မိုင် ❖ ရေထုတ်မြောင်းနှင့် ရေပြွန်များတပ်ဆင် ခြင်း။

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်များ (၁–၃၊စက်တင်ဘာ၊၂၀၁၅

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ တမူးမြို့နယ်၊ ကွမ်းတောင်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအ နေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံကိန်းအဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• ……..(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ